5 maršruti atpūtai dabā - atklāj jaunas takas un krāšņas skatu vietas brīvdienām

Šomēnes "Rada un rāda" Interreg projektu ietvaros piedāvā daudzveidīgas idejas aktīvai vai relaksējošai atpūtai dabā. Jaunie tūrisma maršruti un objekti, kas tapuši, projekta partneriem abpus robežai aktīvi sadarbojoties, aicina izstaigāt sakoptas dabas takas, baudīt mierpilnus saulrietus dārzos, vērot gleznainus panorāmas skatus un piedalīties izzinošās orientēšanās spēlēs.

1. Atklāj skaistākos panorāmas skatus Kurzemē un Lietuvā!

Projekts **PANORAMA** – Interreg Latvija–Lietuva programmas projekts. Partneri: Kurzemes plānošanas reģions, Saldus novada pašvaldība, Ventspils novada pašvaldība, Dienvidkurzemes novada pašvaldība, Žemaitijas Nacionālais parks, Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas Liepājas Svētās Trīsvienības draudze, Ventspils muzejs, Aukštaitijas aizsargājamo teritoriju un nacionālā parka direkcija, Labanoras reģionālais parks.

Dodies dabā — uzkāp tornī, pilskalnā vai bākā un atklāj panorāmas skatus, kurus iepriekš zināja vien vietējie. Projekta ietvaros ir izveidota interaktīva digitālā karte ar skaistākajām skatu vietām Kurzemē un Lietuvas rietumos.

Kartē iekļauti gan jau iepriekš zināmi objekti, gan projekta laikā tapušie:

- pavisam nesen atklātās panorāmas šūpoles pie Saldus pilskalna – https://maps.google.com/?q=56.67071,22.50857;
-

Projekta publicitātes foto.

- unikāls, ar saules enerģiju darbināms virtuālās realitātes binoklis Vārves pagasta Leču stāvlaukumā, kas atdzīvina vēsturiskas ainavas – https://maps.google.com/?q=57.330964,21.574846;
- moderns panorāmas binoklis Ventspils 46. krasta aizsardzības baterijas tornī kuģu ceļu un jūras vērošanai – https://maps.google.com/?q=57.3779,21.5266.

Ja vēlies ceļot aizraujošāk, lejupielādē lietotni **Roadgames**, meklētājā ieraksti "Panorāma" un bez maksas izspēlē divas orientēšanās spēles: **"Dabas un kultūras panorāma: Žemaitija–Dienvidkurzeme"** un **"Panorāmas maršruts rietumkrastā"**.

Ieskaties projekta mājaslapā **kurzemesregions.lv/panorama/** vai noskenē QR kodu un dodies piedzīvojumā!

Projekts ir lielisks piemērs tam, kā Latvijas un Lietuvas partneri veido vienotu, ilgtspējīgu tūrisma galamērķi. Tas palīdz ceļotājiem uzzināt arī par mazāk populārām vietām, sniedzot impulsu vietējās ekonomikas attīstībai.

Darbi pie šī apjomīgā maršruta turpināsies līdz pat 2027. gada sākumam. Pašlaik partneri pilnveido

fizisko un digitālo piekļūstamību deviņos panorāmas punktos (bākās, baznīcu torņos un pilskalnos), pielāgojot tos senioriem un cilvēkiem ar kustību traucējumiem, kā arī integrējot datus platformā **mapeirons.eu**.

Drīzumā iznāks arī oficiālais **PANORAMA** tūrisma ceļvedis ar 50–70 iespaidīgākajiem panorāmas punktiem abpus robežai. Lejupielādē lietotni, dodies ceļā un seko jaunumiem!

2. Ceļojums uz nākotni sākas dārzā: atklāj INTERACTIVE GARDENS stāstu Latvijā

Projekts **INTERACTIVE GARDENS** – Interreg Baltijas jūras reģiona programmas projekts. Partnervalstis: Latvija, Lietuva, Igaunija, Somija un Dānija.

Dodies aizraujošā brīvdienu ceļojumā un klātienē iepazīsti, kā top nākotnes zaļie un viedie dārzi!

Dobelē tevi gaida leģendārais Dārzkopības institūts (Graudu ielā 1) – vieta, kur krāšņais Pētera Upīša ceriņu un augļukoku dārzs pārtop par dzīvu laboratoriju. Šeit vari ne tikai baudīt dabas skaistumu, bet arī izstaigāt četras jaunizveidotas tematiskās takas, iepazīt augstās dobes, urbāno dārzkopību un agrivoltaikas risinājumus, kā arī uzzināt, kā zinātnieki dabā integrē saules paneļus un viedos sensorus.

Projekta publicitātes foto.

Turpat netālu, Bērzes upes krastā (Krasta ielā), vari sarīkot pikniku labiekārtotā atpūtas vietā, izstaigāt gleznainās takas un savām acīm redzēt inovatīvus sausos strautus un bioievalkas, kas palīdz attīrīt un novadīt lietusūdeņus.

Savukārt Pūrē izvietoti izzinoši stendi par tradicionālo dārzkopību, bet topošais virtuālais dārza

modelis jau veiksmīgi izmēģināts sadarbībā ar Vidzemes Augstskolu.

Ja meklē mieru un iedvesmu, dodies uz Tukumu, kur Mālkalna virsotnē, Ziedoņa dārzā, jau tagad vari baudīt saulrietus īpaši izveidotos zviļņos, izmantot digitālo audiogidu ar mākslīgā intelekta palīdzību sintezētā Imanta Ziedoņa balsī un iepazīt teritoriju, izmantojot jaunos taktilos informācijas stendus. Drīzumā Tukumā durvis vērs arī interaktīva Meža skola un ūdens dārzs ar laipām.

Tikmēr Aizkrauklē jau pieejamas jaunas atpūtas tīklu platformas un viedās saules enerģijas uzlādes stacijas mobilajām ierīcēm, bet Jaunjelgavā ikviens aicināts izmēģināt āra bungu komplektus radošai muzicēšanai.

Citviet projekta teritorijās darbi vēl turpinās – Jēkabpilī uzstādītas pergolas topošajā tematiskajā dārzā, Dobeles novada Vītolu parkā un Jelgavas novada Kroņvircavas muižas parkā norit labiekārtošanas darbi, bet Bauskas Karpa dārzā tiek izvietotas izglītojošas plāksnes ar QR kodiem.

Šīs pārvērtības tiek īstenotas, sadarbojoties 13 partneriem un kopīgi veidojot viedu, iekļaujošu un terapeitisku publisko dārzu sistēmu. Apvienojot zinātnieku, pašvaldību un citu partneru pieredzi, katrā no projekta dalībvalstīm tiek ieviesti inovatīvi risinājumi, kas zaļo vidi padara par nozīmīgu veselības, izglītības un labbūtības sastāvdaļu.

3. Pārvērt parastu pastaigu viedā un vizuālā piedzīvojumā

Projekts **PARK IN THE DARK** – Interreg Latvija–Lietuva programmas projekts. Partneri: Jēkabpils novada pašvaldība un Pasvales rajona pašvaldība.

Aicinām tevi doties izpētīt Krustpils pils parku Jēkabpilī jaunā kvalitātē! Kāpēc gan sēdēt mājās, ja vari jau tagad piedzīvot izglītojošu pastaigu sakoptā vidē?

Parks ir piedzīvojis pārbūvi – tevi gaida jauns gājēju celiņu tīkls, miglas strūklaka, dzeramā ūdens brīvkrāns un labiekārtotas atpūtas zonas.

Šobrīd vari novērtēt sakoptos vēsturiskos apstādījumus, bet jau rudenī atgriezties vēlreiz, lai diennakts tumšajā laikā uz Krustpils pils fasādes vērotu multimediju projekciju, kurā atraktīvā veidā bijušais pils īpašnieks barons fon Korfs izstāstīs pils vēstures interesantākos pavērsienus.

Projekta publicitātes foto.

Šis ir piemērs tam, kā ar projekta palīdzību tiek paplašināts tūrisma piedāvājums, lai tev un citiem ceļotājiem ierasti vasaras galamērķi būtu saistoši arī nesezonā. Aktivizējot nakts tūrismu un integrējot viedās tehnoloģijas, tiek mainīts priekšstats par to, kad apmeklēt kultūrvēsturiskos objektus.

Šajā projektā abas iesaistītās pašvaldības apvienoja spēkus, lai dalītos pieredzē par zaļo infrastruktūru un koku kopšanu, radītu drošu un viedu apgaismojumu, kā arī atjaunotu parku, kas pastaigu pārvērš dabas izzināšanas piedzīvojumā jebkurā gadalaikā. Līdzīgas pārmaiņas vari apskatīt arī Joniškeļa muižas parkā Pasvales rajonā.

Tāpēc negaidi – dodies dabā, izstaigā atjaunoto Krustpils pils parku jau tagad un ieplāno atgriešanos rudenī!

4. Izzini Jelgavas novadu un iegūsti balvu

Projekts **SPĒLES PARADIGMA II** – Interreg URBACT programma. Partnervalstis: Latvija, Itālija, Portugāle, Spānija un Slovēnija.

Dodies izzināt gan populāras, gan mazāk zināmas vietas, izmantojot bezmaksas mobilo lietotni **"Izspēlē Jelgavas novadu"**! Lejupielādē to savā telefonā no Google Play vai App Store un dodies piedzīvojumā.

Šī gada maijā lietotnē tika atjaunināti jautājumi un pieturvietu informācija, radot jaunu pieredzi gan tiem, kuri spēli izmēģina pirmo reizi, gan tiem, kuri vēlas atgriezties un atklāt ko jaunu.

Katrā pieturvietā atradīsi interesantu informāciju, uzdevumu un iespēju ieteikt idejas pašvaldībai konkrētās vietas uzlabošanai.

Lietotnes kartē atzīmētas 48 vietas visā Jelgavas novadā. Apmeklē tās, atbildi uz vismaz 35 jautājumiem un piesakies balvai!

Projekta publicitātes foto.

Šī ir iespēja redzēt, kā starptautisku projektu idejas turpina darboties arī pēc projekta noslēguma. Lietotne tika izveidota kā viena no Jelgavas novada pašvaldības iniciatīvām, meklējot radošus veidus, kā ar spēļu un spēļošanas elementu palīdzību veicināt sabiedrības iesaisti un uzlabot publisko vidi.

Partnervalstīs tika attīstīta spēļu autobusa ideja, spēļu elementi ieviesti publiskajā vidē un izstrādātas spēles izglītības un kopienu iesaistes veicināšanai.

Projekts noslēdzās jau pirms četriem gadiem, taču tā laikā radītais digitālais rīks joprojām turpina aicināt iedzīvotājus un viesus iepazīt Jelgavas novadu aizraujošā un interaktīvā veidā.

5. Retas, vēsturiskas un aizsargājamas augu sugas apskatāmas Daugavpils pusē

Projekts **GREEN STORIES** – Interreg Latvija–Lietuva programmas projekts. Partneri: Aukštaitijas Nacionālā parka un Labanoras reģionālā parka direkcija (Lietuva) un Daugavpils Universitāte.

Ja meklējat vietu, kur atpūsties no pilsētas steigas, nomainīt vidi un izbaudīt dabas mieru, ieplānojiet braucienu uz Latgali. Pašā Latvijas pierobežā, **Silenes dabas parkā**, varat doties pastaigā un iepazīt gan mūsu klimatiskajiem apstākļiem eksotiskus augus, gan senas, retas un aizsargājamas augu sugas.

Daugavpils Universitātes studiju un pētniecības centrā "Ilgas" nupat pabeigta dabas takas atjaunošana. Vairāk nekā puskilometra garumā veco laipu vietā tagad izbūvēti ērti koka celiņi, izveidota arī labiekārtota āra zona un informatīvie stendi.

Projekta publicitātes foto.

Projekta partneru mērķis bija ne tikai izveidot vietu pastaigām, bet arī saglabāt reģiona dabas vērtības, pētīt retās un senās augu sugas un radīt maršrutus, kas ir saistoši jebkurā gadalaikā.

Projekta ietvaros Lietuvas partneri Palūšē veido vēsturisko un reto augu ekspozīciju, kuru aicinām apskatīt, kā arī organizē kopīgas izglītojošas nometnes un dabas pētniecības aktivitātes jauniešiem.

Informāciju sagatavoja:

Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas

Attīstības instrumentu departamenta

Teritoriālās sadarbības nodaļas

vecākā eksperte

Edīte Grigaite